

HISTORIAA TÄLTÄ PAIKALTA

Lappeen 600-vuotiaan seurakunnan ensimmäiset kirkot ovat sijainneet Kauskilassa noin 10 kilometrin päässä tältä paikalta etelään.

Kun Lappeen (Lapveden) pitäjän keskus siirtyi asutuksen myötä Saimaan rantaan tänne nykyiseen linnoitusniemeen, myös kirkko rakennettiin tänne.

Tällä paikalla on ollut 1500–1700-luvuilla oikeastaan kolme erillistä kirkkorakennusta, joista tässä lyhyet luonnehdinnat.

1. Ensimmäisen kirkkorakennuksen tarkkaa rakennusaikaa ei tiedetä, mutta se ajoittuu 1500-luvun puoliväliin ja on ollut vaatimaton hirsirakennus. Se oli Pyhälle Laurentiukselle (k. vuonna 258) pyhitetty ja siksi myös tässä lumikirkossa on Laurentiuksen vaakuna ja tämä on nimitetty Pyhän Laurin kirkoksi.

Kirkko hautausmaineen oli keskellä neliön muotoista, aidattua kirkkotarhaa. Tämän kirkon aikana perustettiin Lappeenrannan kaupunki vuonna 1649. Koska itsenäisen kaupunkiseurakunnan perustaminen ei tuntunut tarpeelliselta, muodostettiin Lappeenrannan - Lappeen yhteisseurakunta eli kaupunkilaiset ja pitäjäläiset käyttivät samaa kirkkoa ja vastasivat yhdessä sen kunnostaja ylläpidosta.

Kun kirkko alkoi vanheta ja rapistua sen kunnostamisen toimenpiteet aiheuttivat monenlaisia kiistoja ja sen myötä myös korjaustöiden siirtymisiä. Osittain tähän vaikuttivat myös sotien ja taistelujen tuomat epävakaa olosuhteet. Osoittautui kuitenkin, että kirkkoa ei oikeastaan kannata korjata ja alettiin rakentaa uutta kirkkoa, toista tälle paikalle.

2. Uusi kirkko valmistui keväällä 1667. Se oli torniton pitkäkirkko, jonka eteläisellä julkisivulla alttaripäädyn lähellä oli sakasti ja sitä vastapäätä eteiserakennelma. Kirkon harjalla oli kolme ristiä. Kellotapuli rakennettiin vuosina 1676–1677. Samassa yhteydessä korjattiin kirkkomaata ympäröivä kivimuuri. Jokaisen ruokakunnan piti hoitaa aina osuutensa muurista kangin ja lapioin.

1700-luvun vaihteeseen sijoittuu vaikeita nälkä- ja sotavuolia. Seurakuntaelämä oli monin tavoin vaikeuksissa. Rauha Suuresta Pohjansodasta tuli vuonna 1721. Sodan melskeessä kirkko oli pahoin vaurioitunut ja surkea näky romahtaneine rakenteineen. Purkutyo aloitettiin ja keskeytettiin. Seiniä tuettiin, kattoa tilkittiin oljilla, esineet olivat ryöstetyt.

23.8.1741 käytiin ruotsalaisten ja venäläisten välillä taistelu, jonka puinen muistomerkki on linnoituksen rinteessä. Kaupunki käytännöllisesti katsoen tuhouttiin ja väestö vietiin vankeuteen. Kirkko sai taistelussa kuoliniskun.

Turun rauhassa 1743 raja siirtyi Kymijokeen. Ortodoksiseurakunta perustettiin Lappeenrantaan 1740-luvun alkupuolella erityisesti tuolloin tänne tulleen venäläisen sotaväen tueksi.

Keväällä 1744 pitäjäläisten kirvesmiesryhmä oli jo puuhaamassa kirkon remonttia, mutta

rakennus oli hatara ja remonttia tarvittiin koko ajan. Kirkon kunnostus aiheutti ristiriitoja kaupunkilaisten ja pitäjäläisten välille. Vedottiin kansankeräyksen järjestämiseksi. 1749 kutsuttiin paikalle tunnettu kirkonrakentajamestari Eskil Collenius laatimaan arvio rakentamiselle.

3. Collenius katsoi, että rakennus on päässyt niin pahasti rapistumaan, että sitä ei kannata korjata. Käytännössä alettiin rakentaa uutta kirkkoa. Uutta tehtiin perusteellisesti Colleniuksen johdolla ja kirkko oli kunnossa 1750-luvun puolivälissä. Kellotapuli valmistui vuonna 1760. Uusi kirkko ei ollut enää pohjakuvioltaan suorakaiteen muotoinen, vaan selkeä ristikirkko. Se pyhitettiin neitsyt Marialle. Valitettavasti kirkon elinkaari jäi lyhyeksi. Se päättyi jo kesällä vuonna 1790 salamaniskuun. Rakennus paloi poroksi sammutusyrityksistä huolimatta. Kellotapuli koki saman kohtalon.

Yhteisymmärrykseen siitä, mihin kirkko pitäisi nyt rakentaa, ei saatu. Kirkkoa toivottiin samalle paikalle, pitäjäläiset toivoivat sitä kaupungin ulkopuolelle. Paloturvallisuuteen vedoten siviilikubernööri ilmoitti, että kirkko tulee rakentaa linnoituksen ulkopuolelle. Uusi kirkko rakennettiin paikalle, missä Lappeen Marian kirkko nyt sijaitsee, keskellä kaupunkia.

LUMIKIRKKO

Lumikirkko on siis rakennettu paikalle, jossa kolme aiempaa kirkkorakennusta on ollut. Se on tehty kunnioittamaan muistoa, mutta myös selkeästi tämän päivän elämän kohtauspaikaksi niin hiljaisuudessa kuin myös erilaisiin kokoontumisen hetkiin.

Vuodesta 2012 vuoteen 2019 on paikalla ollut lumikirkko. Sääolosuhteista ja koronasta johtuen taukoa, joka nyt päättyi. Lumikirkon rakentamistyöryhmässä on ollut aivan ratkaiseva joukko talkoolaisia, jotka ovat antaneet aikaansa ja asiantuntemustaan.

Kirkko on avoin hiljaiselle omalle pysähtymiselle alttarin äärellä, vaikka iltakävelyn yhteydessä. Se on paikka myös yhteisöllisyydelle ja siellä on järjestettyjä hartauksia.

Mutta lumen vertauskuva on rikas ja myös Raamatusta ja kirkon sanomasta nouseva. Jokainen hiutale on erilainen ylhäältä tullessaan erilaisissa tulokulmissa ja lämpötiloissa. Niin kuin mekin tässä olemme. Ne liittyvät yhteen hankipiteeksi. Lumen väri on valkoinen, joka on puhtauden vertauskuva, Raamatussa se on armon vertauskuva, joka meidät erilaiset sulkee syliinsä saman peiton alle. Lumihiihtäleen kuvio muodostaa ristin.

Lappeenrannan kaupunki viettää juhluvuottaan, joka on myös nimetty kulttuurin unelmavuodeksi. Lumikirkko on kulttuurivuoden avauspaikka. Ja kysymys niin kirkolle kuin kaupungille, meille kaikille, missä on kirjoitettuna kirkollinen kulttuuri, tässäkin se tulee näkyväksi. Täällä voi tapahtua monenlaista merkityksellistä kulttuurista kohtaamista. Löytää muita tai jopa itsensä, Jumalan luomina ja lunastamina. Lumikirkko nousee nyt yhdeksännen kerran vuonna 2024.

Oven vasemmalla puolella on kivinen muistomerkki. Se pystytettiin vuonna 1949 Lappeenrannan kaupungin täyttäessä 300 vuotta. Muistomerkki pystytettiin tuolloin vanhojen kirkkojen muistoksi.